

**Procedure infectiebeheersing bij
bouwen, verbouwen en technische werkzaamheden in
zorginstellingen voor interne en externe werknemers.**

INHOUD

1. Inleiding.....	p. 3
2. Preventie van aspergillose: bepalen van de risico-index.....	p. 4
2.1 VOOR aanvang van de werken	p. 4
2.1.1 <i>Aard van de werken</i>	<i>p. 4</i>
2.1.2 <i>Plaats van de activiteiten</i>	<i>p. 5</i>
2.1.3 <i>Bepalen van de risico-index</i>	<i>p. 6</i>
2.2 TIJDENS de werken.....	p. 7
2.2.1 <i>Maatregelen bij risico-index 1</i>	<i>p. 7</i>
2.2.2 <i>Maatregelen bij risico-index 2</i>	<i>p. 8</i>
2.2.3 <i>Maatregelen bij risico-index 3</i>	<i>p. 10</i>
2.2.4 <i>Maatregelen bij risico-index 4</i>	<i>p. 13</i>
3. Literatuur.....	p. 16

1. Inleiding

Zoals vermeld in het KB van april 2007 , is het de functie van het team ziekenhuishygiëne om de aspecten inzake infectiepreventie op te volgen in het kader van bouw- of verbouwingswerken. Bouwen, verbouwen, reparatie- en onderhoudswerkzaamheden vereisen steeds gepaste maatregelen in het kader van infectiepreventie. Het gaat om activiteiten in en om het ziekenhuis waarbij stof, dat grote hoeveelheden bacteriën en schimmels bevat, vrijkomt of waarbij delen van de waterleiding worden afgesloten. Twee mogelijk pathogene agentia verdienen hierbij de aandacht: ***Aspergillus (fumigatus)*** en ***Legionella pneumophila***.

Ter preventie van aspergillose worden de risico's van de werf voor de patiënt beoordeeld. Dit wordt met behulp van een risico-matrix uitgevoerd. In deze matrix worden de aard van de werken en het type opgenomen patiënten gecombineerd. Een checklist met de te volgen maatregelen per risico-index werd opgesteld. Voor de preventie van legionella verwijzen we naar het "legionella beheersplan" dat door het technisch departement (TD) beheerd wordt.

Om de risico's op overdracht naar patiënten toe zoveel mogelijk te beperken, vergen bouw- en verbouwingswerken een duidelijke **planning en coördinatie**. De maatregelen zijn van toepassing op zowel interne als externe werknemers.

2. Preventie van aspergillose: bepalen van de risico-index

2.1 VOOR aanvang van de werken

De risico's van de werf en de risico's voor de patiënten dienen in de voorbereidende fase beoordeeld te worden. Deze beoordeling wordt uitgevoerd m.b.v. een risico-matrix waarbij volgende twee aspecten opgenomen worden: (1) de aard van de werken en (2) de plaats van de activiteiten.

2.1.1 Aard van de werken

De werken worden gerangschikt in functie van het niveau van stof dat ze veroorzaken. Ze worden onderverdeeld in vier types (tabel 1).

Tabel 1: Overzicht aard van de werken i.f.v. stofproductie

Aard van de werken	
Type A	Controlewerken zonder invasief karakter/ Interne werken met minimale stofproductie: <ul style="list-style-type: none">• Wegnemen elementen van het vals plafond, ter inspectie (max. 1m³);• Verven zonder zandstralen of afschuren;• Kleine elektriciteitswerken;• Andere inspectiewerken die geen sleuven in de muren noch een ruimere ingreep op de elementen van het vals plafond vergen;• ...
Type B	Kleine werken van korte duur met laag stofproductie: <ul style="list-style-type: none">• Sleuven in de muren/plafonds met gecontroleerde stofproductie voor de installatie of herstel van kleine elektriciteitswerken, op bestanddelen van de verluchting, telefoon- of computerkabels;• Wegnemen van vloerbekleding (beperkte oppervlakte);• Kleine werken boven vals plafond;• Afschuren van kleine oppervlakten;• ...
Type C	Werken met een gemiddeld tot hoog stofniveau of afbraak/ verwijdering van elk vast bestanddeel vragen: <ul style="list-style-type: none">• Zandstralen/afschuren van grote oppervlakten;• Verven met zandstralen/afschuren;• Kleine afbraakwerken;• Wegnemen van vloerbekleding/vals plafonds;• Optrekken van nieuwe muren, plaatsen nieuwe scheidingswanden;• Kleine bouwwerken;• Kleine werken aan elektrische leidingen of bekabelingen in de plafonds;• Kleine graafwerken;• Grote bekabelingsactiviteiten;• Activiteiten met diverse vakteams;• ...
Type D	Grote afbraak-, constructie- en renovatiewerken met grote stofproductie: <ul style="list-style-type: none">• Reiniging, onderhoud en werken aan de kanalen van luchtbeheersingssystemen;• Grote graaf- en/of afbraakwerken;• Bouwen van een nieuwe afdeling;• ...

2.1.2 Plaats van de activiteiten

De verschillende diensten in het ziekenhuis kunnen onderverdeeld worden in vier groepen op basis van risico op overdracht op schimmelinfectie (tabel 2).

Tabel 2: Rangschikking van de diensten waar patiënten verblijven met risico op schimmelinfecties

ZONE 1	<p>Diensten met een beperkt risico:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Administratieve ruimten (kantoren); • Technische ruimten.
ZONE 2	<p>Diensten met een matig risico:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verpleegeenheden en afdelingen die niet vermeld staan onder (hoog-) risicodiensten; • Publieke ruimtes, vb. bezoekerscafetaria, inkomhal, • Ruimten voor inschrijving en opname van patiënten; • Gangen; • Niet invasieve afdelingen/ consultaties.
ZONE 3	<p>Diensten met een hoog risico:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spoed; • Verloskamer; • Pneumologie; • Nefrologie; • Materniteit; • Pediatrie; • Geriatrie; • Laboratorium; • (Echo)cardiologie; • Hartbewaking; • Chirurgische diensten.
ZONE 4	<p>Diensten met een zéér hoog risico:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afdelingen waar patiënten in protectieve isolatie verblijven (Hematologie); • INZO; • Neonatologie; • Oncologie; • Dagzaal oncologie; • Radiotherapie; • Dialyse; • Diensten waar invasieve handelingen worden uitgevoerd, zoals bronchoscopie, endoscopie, kleine ingrepen (Medische Beeldvorming, consultatie pneumologie, consultatie gastro-enterologie, ...); • Cathlab en interventionele radiologie; • Operatiekwartier; • Weefselbanken; • Chirurgisch dagcentrum (CDC); • Sectiozaal; • Centrale Sterilisatie Afdeling (CSA); • Vruchtbaarheidskliniek; • Zalen voor steriele bereidingen, geneesmiddelenbereiding zoals Apotheek.

2.1.3 Bepalen van de risico-index

De risico-index wordt bepaald op basis van de aard van de werken en de plaats van de activiteiten (zie tabel 1 en 2). De risico-index wordt in tabel 3 weergegeven.

Tabel 3: Risico-index

	TYPE A	TYPE B	TYPE C	TYPE D
ZONE 1	1	2	3	3
ZONE 2	1	2	3	4
ZONE 3	1	2	3	4
ZONE 4	2	3	4	4

Index 1 = Maatregelen bij beperkt risico

Index 2 = Maatregelen bij risico

Index 3 = Maatregelen bij hoog risico

Index 4 = Maatregelen bij zéér hoog risico

2.2 TIJDENS de werken

Gedurende de werken moeten verschillende maatregelen genomen worden om de stofproductie zo veel mogelijk te beperken. Het **team ziekenhuishygiëne (TZHH)** wordt automatisch uitgenodigd op de werfvergaderingen. Vanaf risico-index 3 inspecteert het TZHH regelmatig de toestand van de werf (i.f.v. de aard van de werf, de stofproductie, de voortgang van de werken, ...) en gaat na of de maatregelen nageleefd worden.

2.2.1 Maatregelen bij risico-index 1

Algemene maatregelen

- Hinder van stof, lawaai, trillingen en geur in de patiëntenomgeving wordt vermeden.
- In gemeenschappelijke lokalen van het ziekenhuis, vb. cafetaria en voorziene doorgangen, hebben werknemers propere handen en zuivere werkkledij.

Stofcontrole

- Plafonds geopend voor visuele inspectie, moeten onmiddellijk terug gesloten worden. Een plafondtegel mag **max. 24u** open liggen. Indien er > 24u niet gewerkt wordt aan het vals plafond, dient de tegel terug geplaatst te worden of een andere afscherming wordt voorzien.
- Alle middelen worden gebruikt om stofproductie –en verspreiding te voorkomen.
 - Vb: toestellen met geïntegreerde stofzuiger met filter, puin opzuigende vrachtwagens, nat slijpen en boren, ...

Waterdistributiesysteem

- Bij langdurig stilstand van het water (> 24u) t.h.v. waterdistributiesysteem:*
 - *Desbetreffende leidingen van het net afsluiten.*
 - *Indien onmogelijk: leidingen regelmatig, d.i. minimum 1x/dag, flushen (flushen zonder aerosol laten uitvoeren door technisch personeel).*
- Vóór ingebruikname:*
 - *Leidingen gedurende 15min. laten doorspoelen van zowel warm als koud water door technisch personeel.*
 - *Het water is na het spoelen geur-, kleur- en smaakloos.*

Afval en schoonmaak

- Afbraakproducten nooit opstapelen! Verwijder ze regelmatig en min. dagelijks op de afgesproken tijdstippen, buiten de drukke activiteitsmomenten van de dienst, liefst via een andere weg dan voor personeel, patiënten en bezoekers. Indien dit niet mogelijk is, dient het afval verwijderd te worden in afgesloten containers.
- Schoonmaak in de werfzone en werfomgeving is aangepast aan de werfomstandigheden (graad van bevuilding).

Algemene maatregelen

- Hinder van stof, lawaai, trillingen en geur in de patiëntenomgeving wordt vermeden.
- In gemeenschappelijke lokalen van het ziekenhuis, vb. cafetaria en voorziene doorgangen, hebben werknemers propere handen en zuivere werkkledij.

Voorlichting ziekenhuis- en werfpersonnel

- Minimum 14 dagen voor aanvang der werken.
- Over de werkzaamheden en de te nemen maatregelen
 - Vb. het sluiten van vensters in patiëntenkamers en/of andere ruimten.

Stofcontrole

- Alle ingangen worden gemarkeerd als beperkt toegankelijk.
- Deuren die toegang verschaffen naar (hoog-) risicodiensten **hermetisch afkleven**.
- Bij stofproductie moeten de valse plafonds dicht blijven.
- Dichtplakken vensters bij risicowerken buiten.
- Afplakken stopcontacten + plugpunten voor O₂, perslucht, ... (= stofdicht maken).
- Boren met directe afzuiging of 'nat' boren.
- Waterverneveling op de oppervlakken tijdens grond-, snij- en afbraakwerken.
- Grondig afzuigen van bouwstof m.b.v. stofzuiger met filter.
Tijdens de werken de mobiele afzuigfilter plaatsen.
- Idealiter vervangt het werfpersonnel de vuile werkkledij door propere bij het verlaten van de werfzone via ziekenhuisgangen.
- De werfzone wordt iedere dag proper achtergelaten.

NA de werken

- Valse plafonds stofzuigen.
- Werkplaats reinigen, nadien pas stofbarrières verwijderen.
- Stofbarrières voorzichtig verwijderen zodat geen stofproductie ontstaat.

De betrokken afdeling:

- Kasten hermetisch afplakken.
- Tijdelijke opslagplaats materiaal en medische hulpmiddelen moet net, geschikt voor de opslag van goederen en goed onderhouden zijn.

Scheiding bouw- en ziekenhuisverkeer

- Alternatieve looproutes voor het ziekenhuis- en werfpersonnel.
- De werfzone, inclusief de aan- en afvoerroutes, wordt zo veel mogelijk gescheiden van patiënten en kritische zones.
- Looproutes voor ziekenhuispersoneel en bezoekers lopen niet of zo weinig mogelijk door de verbouwingszone.
- Indien scheiding bouw- en ziekenhuisverkeer onmogelijk (vb. gebruik van lift):
 - Scheiding in tijd voorzien om gepaste schoonmaakmaatregelen toe te passen.

- Ziekenhuismateriaal mag slechts uitzonderlijk door de zone vervoerd worden in hermetisch afgesloten karren.
- Een lift en/of trappenhal wordt, indien mogelijk, gereserveerd voor het bouwverkeer of wordt gewerkt via een raam of een speciaal gecreëerde opening in de buitenmuur.
- Het traject tussen de werfzone en buiten dient zo kort mogelijk te zijn (vb. raam, muuropening).

Luchtbeheersing/ventilatiesystemen

- Het ventilatiesysteem is uitgeschakeld in de werfzone.
- Het ventilatiesysteem op de bouwplaats moet hermetisch afgesloten worden.
- Indien een afzuigsysteem voorziet wordt voor de werfzone, moet de monding van dit ventilatiesysteem zo ver mogelijk verwijderd zijn van de inzuigroosters voor de ventilatie van het gebouw (min. 8m verwijderd van aanzuigrooster).
- Reinig het ventilatiesysteem vóór gebruik, controleer alle filters en vervang ze indien nodig.

Waterdistributiesysteem

- Bij langdurig stilstand van het water (> 24u) t.h.v. waterdistributiesysteem:*
 - *Desbetreffende leidingen van het net afsluiten.*
 - *Indien onmogelijk: leidingen regelmatig, d.i. minimum 1x/dag, flushen (flushen zonder aërosol laten uitvoeren door technisch personeel).*
- Vóór ingebruikname:*
 - *Leidingen gedurende 15min. laten doorspoelen van zowel warm als koud water door technisch personeel.*
 - *Het water is na het spoelen geur-, kleur- en smaakloos.*

Afval

- Dient dagelijks verwijderd te worden, in afgesloten containers of kruitwagens met natte doek (afgesloten), liefst via een andere weg dan voor personeel, patiënten en bezoekers.
- Afvalcontainers worden niet geplaatst t.h.v. de luchtafzuigsystemen (> 8m).
- Stortkokers worden *niet* gebruikt. Indien niet anders mogelijk, moeten deze afgedekt worden met een dekzeil en dient de container of vrachtwagen afgesloten te worden. Bevochtigd afval produceert minder stof.

Schoonmaak

- Kleefmatten/natte doeken worden min. dagelijks vervangen, ook steeds bij extreme bevuilding of indien ze droog zijn
 - eventueel 2 bakken voorzien voor propere en vuile doeken en deze dagelijks ophalen
- De omliggende zones worden min. 1x/dag gereinigd met de natte methode.
- VOOR* verwijderen stofbarrières:
 - Werfzone en omliggende zones reinigen en stofvrij maken.
- NA* verwijderen stofbarrières:
 - Werfzone en omliggende zones reinigen.

Algemene maatregelen

- Hinder van stof, lawaai, trillingen en geur in de patiëntenomgeving wordt vermeden.
- In gemeenschappelijke lokalen van het ziekenhuis, vb. cafetaria en voorziene doorgangen, hebben werknemers propere handen en zuivere werkkledij.

Voorlichting ziekenhuis- en werfpersonnel (ook betrokken afdeling)

- Minimum 14 dagen voor aanvang der werken.
- Over de werkzaamheden en de te nemen maatregelen
 - Vb. het sluiten van vensters in patiëntenkamers en/of andere ruimten.
 - Alle voorraad steriel en niet-steriel materiaal, medische hulpmiddelen te verwijderen of stofdicht afgeschermd vóór aanvang der werken
 - Kasten hermetisch afplakken.
 - Tijdelijke opslagplaats materiaal en medische hulpmiddelen moet net, geschikt voor de opslag van goederen en goed onderhouden zijn.

Stofcontrole

- De **toegang** tot de werfzone wordt **afgesloten** (d.m.v. een werfslot).
- De werf, de plaats waar de verbouwing effectief plaatsvindt, wordt **stofdicht** afgeschermd.
 - **Plastiek** : voor korte projecten = 24u of 48u. Een plastic scherm is zeer kwetsbaar, dus slechts voor een verbouwing van **max. 48u** geschikt.
 - Volwaardige afscherming: voor langdurige projecten > 48u.
In samenspraak met dienst ziekenhuishygiëne.
 - **Afscherming is nadenvrij, intact en loopt van vast plafond tot vloer.**
 - Eventueel alternatieve afschermingen dienen vooraf besproken te worden.
- Deuren die toegang verschaffen naar (hoog-) risicodiensten **hermetisch afkleven**.
- Bij stofproductie moeten de valse plafonds dicht blijven.
- Plafonds geopend voor visuele inspectie, moeten onmiddellijk terug gesloten worden. Een plafondtegels mag **max. 24u** open liggen. Indien er > 24u niet gewerkt wordt aan het vals plafond, dient de tegel terug geplaatst te worden of een andere afscherming wordt voorzien.
- Dichtplakken vensters bij risicowerken buiten.
- Afplakken stopcontacten + plugpunten voor O₂, perslucht, ... (= stofdicht maken)
- Boren met directe afzuiging of 'nat' boren.
- Waterverneveling op de oppervlakken tijdens grond-, snij- en afbraakwerken.
- Grondig afzuigen van bouwstof m.b.v. stofzuiger met filter.
- Idealiter vervangt het werfpersonnel de vuile werkkledij door propere bij het verlaten van de werfzone via ziekenhuisgangen.
- De werfzone wordt iedere dag proper achtergelaten.
- Gaten in muren, vloeren en plafonds in de patiëntzone worden binnen de 8u hersteld of tijdelijk dichtgemaakt.
- Idealiter heerst er **onderdruk** in de verbouwingszone en eventuele werkgang.
- Gedurende de werken wordt permanent gebruik gemaakt van het **stofafzuig-/filtertoestel**.

NA de werken

- Valse plafonds stofzuigen.
- Werkplaats reinigen, nadien pas stofbarrières verwijderen.
- Stofbarrières voorzichtig verwijderen zodat geen stofproductie ontstaat.

Scheiding bouw- en ziekenhuisverkeer

- Alternatieve looproutes voor het ziekenhuis- en werfpersonnel.
- De werfzone, inclusief de aan- en afvoerroutes, wordt zo veel mogelijk gescheiden van patiënten en kritische zones.
- Looproutes voor ziekenhuispersoneel en bezoekers lopen niet of zo weinig mogelijk door de verbouwingszone.
- Indien scheiding bouw- en ziekenhuisverkeer onmogelijk (vb. gebruik van lift):
 - Scheiding in tijd voorzien om gepaste schoonmaakmaatregelen toe te passen.
- Ziekenhuismateriaal mag slechts uitzonderlijk door de zone vervoerd worden in hermetisch afgesloten karren.
- Een lift en/of trappenhall wordt, indien mogelijk, gereserveerd voor het bouwverkeer of wordt gewerkt via een raam of een speciaal gecreëerde opening in de buitenmuur.
- Het traject tussen de werfzone en buiten dient zo kort mogelijk te zijn (vb. raam, muuropening).

Luchtbeheersing/ventilatiesystemen

- Het ventilatiesysteem is uitgeschakeld in de werfzone.
- Het ventilatiesysteem op de bouwplaats moet hermetisch afgesloten worden.
- Omliggende zones waar hoog risicopatiënten verblijven, worden in positieve druk gebracht.
- Indien een afzuigstelsel voorziet wordt voor de werfzone, moet de monding van dit ventilatiesysteem zo ver mogelijk verwijderd zijn van de inzuigroosters voor de ventilatie van het gebouw (min. 8m verwijderd van aanzuigrooster).
- Reinig het ventilatiesysteem vóór gebruik, controleer alle filters en vervang ze indien nodig.
- De lucht in omliggende kritische zones en van aanpalende aanzuigroosters worden ook nagekeken en zo nodig gereinigd/vervangen.

Waterdistributiesysteem

- Bij **langdurig stilstand van het water (> 24u)** t.h.v. waterdistributiesysteem:
 - Desbetreffende leidingen van het net afsluiten.
 - Indien onmogelijk: leidingen regelmatig, d.i. minimum 1x/dag, flushen (flushen zonder aerosol laten uitvoeren door technisch personeel).
- Vóór ingebruikname:
 - Leidingen gedurende 15min. laten doorspoelen van zowel warm als koud water door technisch personeel.
 - Controle watertemperatuur t.h.v. vertrekpunt en i.f.v. de werken aan het tappunt
 - Het water is geur-, kleur- en smaakloos.

Afval

- Dient dagelijks verwijderd te worden, in afgesloten containers of kruiwagens met natte doek (afgesloten), liefst via een andere weg dan voor personeel, patiënten en bezoekers.
- Afvalcontainers worden niet geplaatst t.h.v. de luchtafzuigsystemen (> 8m).
- Stortkokers worden *niet* gebruikt. Indien niet anders mogelijk, moeten deze afgedekt worden met een dekzeil en dient de container of vrachtwagen afgesloten te worden. Bevochtigd afval produceert minder stof.

Schoonmaak

- Kleefmatten/natte doeken worden min. dagelijks vervangen, ook steeds bij extreme bevuilding of indien ze droog zijn
 - eventueel 2 bakken voorzien voor propere en vuile doeken en deze dagelijks ophalen
- De omliggende zones worden min. 1x/dag gereinigd met de natte methode.
- VOOR* verwijderen stofbarrières:
 - Werfzone en omliggende zones reinigen en stofvrij maken.
- NA* verwijderen stofbarrières:
 - Werfzone en omliggende zones reinigen.

Algemene maatregelen

- Hinder van stof, lawaai, trillingen en geur in de patiëntenomgeving wordt vermeden.
- In gemeenschappelijke lokalen van het ziekenhuis, vb. cafetaria en voorziene doorgangen, hebben werknemers propere handen en zuivere werkkledij.
- Plaatsen van een sas voor het wisselen van vuile werkkledij en werkschoenen voor propere kledij bij het verlaten van de werfzone en het betreden van de zorginstelling.

Voorlichting ziekenhuis- en werfpersonnel (ook betrokken afdeling)

- Minimum 14 dagen voor aanvang der werken.
- Over de werkzaamheden en de te nemen maatregelen
 - Vb. het sluiten van vensters in patiëntenkamers en/of andere ruimten.
 - Alle voorraad steriel en niet-steriel materiaal, medische hulpmiddelen te verwijderen of stofdicht afgeschermd vóór aanvang der werken
 - Kasten hermetisch afplakken.
 - Tijdelijke opslagplaats materiaal en medische hulpmiddelen moet net, geschikt voor de opslag van goederen en goed onderhouden zijn.

Stofcontrole

- De **toegang** tot de werfzone wordt **afgesloten** (d.m.v. een werfslot).
- De werf, de plaats waar de verbouwing effectief plaatsvindt, wordt **stofdicht** afgeschermd.
 - **Plastiek** : voor korte projecten = 24u of 48u. Een plastic scherm is zeer kwetsbaar, dus slechts voor een verbouwing van **max. 48u** geschikt.
 - Volwaardige afscherming: voor langdurige projecten > 48u. In samenspraak met dienst ziekenhuishygiëne.
 - **Afscherming is nadenvrij, intact en loopt van vast plafond tot vloer.**
 - Eventueel alternatieve afschermingen dienen vooraf besproken te worden.
- Deuren die toegang verschaffen naar (hoog-) risicodiensten **hermetisch afkleven**.
- Bij stofproductie moeten de valse plafonds dicht blijven.
- Plafonds geopend voor visuele inspectie, moeten onmiddellijk terug gesloten worden. Een plafondtegel mag **max. 24u** open liggen. Indien er > 24u niet gewerkt wordt aan het vals plafond, dient de tegel terug geplaatst te worden of een andere afscherming wordt voorzien.
- Dichtplakken vensters bij risicowerken buiten.
- Afplakken stopcontacten + plugpunten voor O₂, perslucht, ... (= stofdicht maken)
- Boren met directe afzuiging of 'nat' boren.
- Waterververveling op de oppervlakken tijdens grond-, snij- en afbraakwerken.
- Grondig afzuigen van bouwstof m.b.v. stofzuiger met filter.
- Idealiter vervangt het werfpersonnel de vuile werkkledij door propere bij het verlaten van de werfzone via ziekenhuisgangen.
- De werfzone wordt iedere dag proper achtergelaten.
- Gaten in muren, vloeren en plafonds in de patiëntzone worden binnen de 8u hersteld of tijdelijk dichtgemaakt.
- Idealiter heerst er **onderdruk** in de verbouwingszone en eventuele werkgang.
- Gedurende de werken wordt permanent gebruik gemaakt van het **stofafzuig-/filtertoestel**.

NA de werken

- Valse plafonds stofzuigen.
- Werkplaats reinigen, nadien pas stofbarrières verwijderen.
- Stofbarrières voorzichtig verwijderen zodat geen stofproductie ontstaat.

Scheiding bouw- en ziekenhuisverkeer

- Alternatieve looproutes voor het ziekenhuis- en werfpersonnel.
- De werfzone, inclusief de aan- en afvoerroutes, wordt zo veel mogelijk gescheiden van patiënten en kritische zones.
- Looproutes voor ziekenhuispersoneel en bezoekers lopen niet of zo weinig mogelijk door de verbouwingszone.
- Indien scheiding bouw- en ziekenhuisverkeer onmogelijk (vb. gebruik van lift):
 - Scheiding in tijd voorzien om gepaste schoonmaakmaatregelen toe te passen.
- Ziekenhuismateriaal mag slechts uitzonderlijk door de zone vervoerd worden in hermetisch afgesloten karren.
- Een lift en/of trappenhall wordt, indien mogelijk, gereserveerd voor het bouwverkeer of wordt gewerkt via een raam of een speciaal gecreëerde opening in de buitenmuur.
- Het traject tussen de werfzone en buiten dient zo kort mogelijk te zijn (vb. raam, muuropening).

Luchtbeheersing/ventilatiesystemen

- Het ventilatiesysteem is uitgeschakeld in de werfzone.
- Het ventilatiesysteem op de bouwplaats moet hermetisch afgesloten worden.
- Omliggende zones waar hoog risicopatiënten verblijven, worden in positieve druk gebracht.
- Indien een afzuigstelsel voorziet wordt voor de werfzone, moet de monding van dit ventilatiesysteem zo ver mogelijk verwijderd zijn van de inzuigroosters voor de ventilatie van het gebouw (min. 8m verwijderd van aanzuigrooster).
- Reinig het ventilatiesysteem vóór gebruik, controleer alle filters en vervang ze indien nodig.
- De lucht in omliggende kritische zones en van aanpalende aanzuigroosters worden ook nagekeken en zo nodig gereinigd/vervangen.

Waterdistributiesysteem

- Bij **langdurig stilstand van het water (> 24u)** t.h.v. waterdistributiesysteem:
 - Desbetreffende leidingen van het net afsluiten.
 - Indien onmogelijk: leidingen regelmatig, d.i. minimum 1x/dag, flushen (flushen zonder aerosol laten uitvoeren door technisch personeel).
- Vóór ingebruikname:
 - Leidingen gedurende 15min. laten doorspoelen van zowel warm als koud water door technisch personeel.
 - Controle watertemperatuur t.h.v. vertrekpunt en i.f.v. de werken aan het tappunt
 - Het water is geur-, kleur- en smaakloos.

Afval

- Dient dagelijks verwijderd te worden, in afgesloten containers of kruiwagens met natte doek (afgesloten), liefst via een andere weg dan voor personeel, patiënten en bezoekers.
- Afvalcontainers worden niet geplaatst t.h.v. de luchtafzuigsystemen (> 8m).
- Stortkokers worden *niet* gebruikt. Indien niet anders mogelijk, moeten deze afgedekt worden met een dekzeil en dient de container of vrachtwagen afgesloten te worden. Bevochtigd afval produceert minder stof.

Schoonmaak

- Kleefmatten/natte doeken worden min. dagelijks vervangen, ook steeds bij extreme bevuilding of indien ze droog zijn
 - eventueel 2 bakken voorzien voor propere en vuile doeken en deze dagelijks ophalen
- De omliggende zones worden min. 1x/dag gereinigd met de natte methode.
- VOOR* verwijderen stofbarrières:
 - Werfzone en omliggende zones reinigen en stofvrij maken.
- NA* verwijderen stofbarrières:
 - Werfzone en omliggende zones reinigen.

Verwittigen dienst ziekenhuishygiëne

Opdat het team tijdig microbiologische controles (staalafname) kan uitvoeren.

- Monsterafname t.h.v. de risico-afdelingen is noodzakelijk vooraleer de ruimte en/of afdeling in gebruik wordt genomen.

3. Literatuur

Deze procedure is opgesteld op basis van de laatste aanbeveling van de Hoge Gezondheidsraad.

1. Hoge Gezondheidsraad. Publicatie van de Hoge Gezondheidsraad nr. 8580. Aanbevelingen betreffende infectiebeheersing bij bouwen, verbouwen en technische werkzaamheden in zorginstellingen. Aanbevelingen voor interne en externe werknemers; 2013.